

priča tako stroga Šömnova kompozicija zbirke kot tudi njen zgoščen in sugestivni jezik.

VINKO MÖDERNDORFER, PESMIČICE '77

Pesmičice '77 je naslov majhne knjige, lično vezane v zeleno platno, ki jo je že kot tretjo zbirko v samozaložbi letos spomladi izdal ognjevit in mladi Vinko Möderndorfer. Kot resno zanimivost velja omeniti, da je ta vsestranski mladenič, prav tako lastnoročno, pripravil tudi izbor slovenske srednješolske poezije z naslovom Pokušina. V knjigi so tudi slike fantov in deklet, ki pišejo pesmi, pa še imena mentorjev. Spoštovati velja avtorjev smisel za ne navadne in morda celo koristne zamisli.

O njegovih prvih dveh zbirkah v samozaložbi (Rdeči ritual, 1976 in Razstava slik, 1977) smo na teh straneh že pisali. Obakrat so bili pesniški teksti podrejeni živahnemu veselju do pesnjenja, do oblikovanja in zlaganja besed v proste verze z bolj ali manj zbrano čustveno osnovo ali razumsko konstrukcijo. Tokrat pa je zbirka povsem enotna

in osredotočena na eno samo témo: ljubezen. Ta ljubezen je pretežno srečna in neproblematična, pesnik pa vse skozi »zaljubljen do ušes«, kakor bremo v pesmičici Chanson Populaire na strani 37. Občasno jo sicer zmoti kakšno slovo ali otožen spomin, vendar tovrstne sence nimajo resne veljave disonantnih tonov; ostaja le melanholija, ki predstavlja skupaj z elegantno suverenostjo osnovni očarljivi ton zbirke. Povejmo le še to, da so Pesmičice sestavljene iz prijaznih, dišečih lirskih enot, ki presegajo tovrstno srednješolsko poezijo le po talentiranosti izraza, medtem ko je psihologija ljubezni klasično najstniška, morda le nekoliko predrznejša. V tem smislu je simpatično dejstvo, kakor avtor s samozaložbo odgovarja tistim založnikom, ki puščajo njegovo neučakanost v čakalnici. Zdaj pa si oglejmo pesmičico Boli, ki stoji na strani 44: boli kadar / samota molči / in izhrojene poti / kadar zamete / in se ura ustavi / in se dan in noč zamenjata / kadar ni nikogar / da bi mu dal / roke na kolena / ga v oči pogledal / in na usta poljubil.

Peter Kolšek

Pisma uredništvu

Uredništvo
»SODOBNOSTI«
Ljubljana

Ljubljana, 27. 9. 1978

Spoštovani tovariš urednik,

Prosimo, da v vaši reviji priobčite integralno oceno pesniške zbirke Lojzeta Krakarja »Sporočilo«, kot jo je za oddajo »S knjižnega trga« 5. avgusta letos pripravil Iztok Saksida — Jakac. Radio je pač medij trenutnega, hipno minljivega značaja, zato naj zapisana beseda prikljiče v spomin, kar je bilo izrečenega v eter, oziroma služi kot osnovna informacija v vednost bralcem Sodobnosti, ki oddaje, omenjane v Krakarjevem odprtem pismu (objavljenem v prejšnji številki) niso slišali. Dolgoletna tradicija oddaje je objavljanje recenzij in mnenj ocenjevalcev (večinoma zunanjih sodelavcev) o tekoči knjižni produkciji na Slovenskem, vendar pa velja še enkrat povedati, da ne gre za izpovedovanje stališč uredništva, temveč za osebne kritične

odmeve, kar je razvidno tudi iz pričujočega zapisa. Zato menimo, da ni pravega vzroka za avtorjevo prekinjanje doslej plodnega sodelovanja z uredništvom, kaj šele s celo ustanovo.

Lep pozdrav,

Priloga:
kopija ocene

*Vlado Senica
Urednik
kulturnih in literarnih oddaj
Radija Ljubljana*

O novi zbirki Lojzeta Krakarja Sporočilo piše Iztok Saksida-Jakac:

Krakarjeva najnovejša zbirka pesmi SPOROČILO — v izdaji založbe Obzorja, 1978 — ne zarisuje novih poetskih prostorov, ki bi obljubljali na mejah še nepredvidljivega, neznanega, zato pa zapeljivega. Ostaja v mejah že znanega, vtirjena, mirna in stara. Smrt, ki jo pesnik sicer odklanja, sili na svetlo povsod tam, kjer je bil trud odklonitve največji. Nemogoče pesmi — njeno ONO, njena smrt — jo ravno zaradi statičnosti, vklenjenosti in ždenja v prostoru, ki se dozdeva usojen, edini resničen in zveličaven, onemogoči kot poetski proces, ki vodi v nove prostore, ki je žarišče in hkrati na meji, ki se ravno zato, ker je poezija, nikoli ne usmrti.

Zbirka ima dva dela. Prvemu je avtor dal naslov Domovina, drugemu Druge pesmi, povezana pa sta v naslovu, posvečenem materi. Tematsko se veže na otroštvo, na vojno in osebe, ki so s temi obdobji povezane: praded, ded, oče, mati. To preteklost, že davno okamenelo v svojem času, Krakarjeva interpretacija vpiše mehko, skoraj idilično. Vse staro, umrlo je dobro, očiščeno zla in teme, složno z bogom in njegovim usmiljenjem. Niti vojna ni več strašna in nasilna in če že ni dobra, je pa vsaj znotraj meja gotovega, temeljitega in zelo urejenega sveta. Sedanjost in prihodnost sta vsa znotraj te dobre preteklosti, le prihodnost postane kdaj pa kdaj negotova in vprašljiva. To negotovost pa dovolj hitro prereže v gotovost poseg molitve, boga in z njim vzpostavljenega reda, miru, dobrega Takole pravi pesnik:

»... in molim za veliko goščavo. / Naj zraste neskončna goščava / še okrog postelj človeških, / da bomo spet peli po slavčje. / Da bomo spet peli ...« Ta navezanost na staro, mrtvo, ki vso preteklost preseje, vokviri in izprazni, onemogoči vsak radikalen ne ali da, tako na nivoju socialnega kot poetskega. Tak poseg Krakarju že vnaprej prilepi dobršno mero akademskega esteticizma. Kri-zemlja očetov, domovina, bog in zemlja-mati ter spone družine tesno priklenejo pesnika nase, ga trdno privežejo na svoj trebuh in pomirljivo klokotanje črnega vina, ki nadomešča kri. V zameno vedno izprazni komunikativni naboj, ki mu pravimo poezija. V svetu, kjer je slučaj izključen, poezija nima kaj iskati, je mrtva. Sodeluje lahko le tako, da nekje iz ozadja, za hrbtom pesnika skuša minirati ustaljeni red in disciplino. Krakar je tu previden in si le mukoma dovoli presenečenje. Zato je njegovo dobro brez temeljev, čeprav jih skuša nadomestiti s projekcijo že izkristalizirane preteklosti v sedanost in prihodnost in ju ravno s tem že tudi izgubi. To zdaj in to potem sta zanj mrtva, nezadržno odtujoča se. Ko je izmaknil poezijo dialektiki zlega in dobrega in se postavil na stran dobrega, mu zato ne morem verjeti. Sumnja, nejevernost skozi moje branje odpirata vrata ravno vsemu potisnjenemu, odstranjenemu, odtujenemu, ki se vrne v skri-venčenih, zlohotnih slikah.

Predvidoma v prihodnji številki

Taras Kermauner, Slike, ki jih sovražim, slike, ki jih ljubim

Vladimir Kocjančič, En dan Denisa Ivanoviča

Peter Kolšek, Pesmi

Janko Kos, Marksizem in problemi literarnega vrednotenja (IV)

Edelman Jurinčič, Pesmi

Vinko Möderndorfer, Pesmi

Tomo Rebolj, Proza

Janez Strehovec, Pesmi

Pavle Zidar, Proza

Jaša Zlobec, Pesmi

Mirko Zupančič, Poglavje iz knjige Pogled v Ibsenovo dramatiklo

Nekatere novosti naših sodelavcev

**Tone
Kuntner**

LEDENE ROŽE
(pesmi)

**Pavle
Zidar**

MAHATMA PANDIT
(roman)